

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

27. évfolyam, 291. szám

1970. DECEMBER 12.,

SZOMBAT

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 13 oldalon.

ÁRA: 80 FILLER

„Utazik” az olaj

Elkészült az algyó—százhalombattai távvezeték

Tegnap reggel a szegedi százhalombattai csővezeték megindult az első olajszállításmány a százhalombattai finomítóba. Ebből az alkalomból Juratovics Aladár, az NKfV szegedi üzemének vezetője a helyszínen tájékoztatta az újságírókat, a televízió, a rádió és az MTI munkatársait. Elmondotta — 1970-ben 550 millió forintos beruházást valósított meg az algyói telepen, s mintegy 380 millió forint külön költséggel — amit az OKGT biztosított — megépítették a szegedi—százhalombattai olajtávvezetékét.

Hazánkban a Barátság-kőolajvezeték nem számítva, a Szeged—Százhalombattai összekötő vezeték a legnagyobb. A negvenes évek végén ugyan 272 kilométeres szakasz épült Bázakerettye és Budapest között, azonban ebben a vezetékben jelenleg már nem olajat, hanem gázt szállítanak. Az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt 1966-ban határozta el az új távvezeték létesítését; az Olajterv Vállalat tervei alapján a Sifóki Kőolajvezeték Vállalat 1969-től december 10-ig építette meg a vezetékét. Az acélsőveket Dunaujvárosban készítették. A távvezeték 160 kilométer hosszúságú, 324 milliméter átmérő-

jú; a kutakból összegyűjtött olaj először a tankállomásokba kerül, majd az algyói szivattyúállomás a távvezetékbe juttatja. Ugyancsak Algyón építették fel azt a két hatalmas szivattyút, amelyek óránként 150 köbméter — három tartálykosziba való — olajat préselnek a távvezetékbe.

Az építők olyan kitűnően dolgoztak, az eredeti határidő előtt két héttel befejezték a munkát. Az előzetes tapasztalatok szerint a vasúti szállítással szemben lényegesen gazdaságosabb a vezetékes módszer, hiszen egy év alatt a vasúti továbbításhoz képest mintegy 70 millió forintos megtakarítást jelent. Az elkövetkezendőkben mégsem kizárólag csővezetékben juttatják el az algyói olajat a finomítókhöz, kisebb méretekben továbbra is szállítanak tartálykoszikkal.

A tájékoztatóból kiderült, a szegedi olajmező 1970-ben nagyobbat fejlődött, mint az előző esztendőben bármikor. A csaknem 1 millió tonnás olajtermelés mellett körülbelül 160 millió köbméter földgázt hoztak a felszínre. Megépült a főgyűjtőállomás, 10 ezer köbméter olaj befogadására alkalmas tartályparkja, 80 új kutat kötötték rá a tankállomások-

ra, kiépült a 150 kilométer hosszúságú helyi gerincvezeték-rendszer, megkezdődött a vízvisszasajtolás a tároló rétegekbe, s hamarosan befejeződik az algyói gázüzem építése is. Figyelmet érdemel, hogy a novemberben üzembe helyezett szanki kompresszorállomással az algyói gázból naponként mintegy 200—250 ezer köbméter gázt továbbítanak az országos gázrendszerbe. A tervekben előírt tíz végleges tankállomás közül mindössze kettőn dolgoznak a szerelők; egy tankállomáson azonban már a legkorszerűbb körülményeket is megteremtették: automatizálták a tankállomás vezérlését. A szegedi mező mindössze 4 ezer tonna propán-butángáz termelésével maradt adós, mert a gázüzem nem készült el határidőre.

Juratovics Aladártól megtudtuk, hogy a szegedi és környéki fogyasztók igénye két év alatt nagymértékben megnőtt. Ezért szinte napról napra több gázt juttatnak a környékbeli gyárakba, üzemekbe, és természetesen a háztartásokba. A felszínre juttatott mintegy 160 millió köbméter földgázból az idén már 110 millió köbmétert értékesítenek december 31-ig.

M. I.

Hogyan dolgoznak a tanácsstagok és az állandó bizottságok

A városi tanács ülése

Az elmúlt négy évben, lényegében a legutóbbi tanácsválasztások óta végzett munkáját tette vizsgálat tárgyává tegnapi ülésén a Szeged megyei jogú városi tanács, amikor a végrehajtó bizottság, valamint a városi tanácsstagok és az állandó bizottságok e ciklusban folytatott tevékenységének értékelését tűzte napirendre. Az előbbi téma előadója Papp Gyula, a tanács vb elnökhelyettese, az utóbbi Hefgesang Péter, a tanács vb tagja, a népfrent városi bizottságának titkára volt. Az ülés elnökségében helyet foglalt dr. Varga Dezső, az MSZMP városi bizottságának titkára, dr. Kóvessy György, a népfrent városi bizottságának elnöke, dr. Csikós Ferenc, a tanács vb titkára és Nagy István, a tanács vb tagja, a népfrent megyei bizottságának elnöke is.

A napirendre tűzött két kérdés vitájában a tanács tagjaival együtt részt vettek a népfrent városi bizottságának tagjai

is. Az aktivitást jelzi, hogy tizenheten szólaltak fel: Nitsinger Gyula, Molnár Imre, Farkas István, dr. Nagy Attiláné, Börcsök Lajos, Kakuszi Géza, dr. Nemes Attila, Lacsnak Mihály, Savanya Miklós, dr. Török László, Baráth József, Sz. Simon István, Hampei Ferenc, Tóth András, tanácsstagok, Korek Józsefné dr., az I. kerületi tanács vb elnöke, Kónya Károly és Sziládi Sándor, a népfrentbizottság tagjai. A tanács a beterjesztett jelentéseket elfogadta.

A tanácsülés szabályozta Szeged város címerének használatát — ehhez a kérdéshez dr. Oltvai Ferenc, a levéltár igazgatója szolt hozzá —, és hatályon kívül helyezte néhány korábbi, azóta már elavult tanácsrendeletet. Végezetül bejelentések hangzottak el közérdekű kérdésekben: Kántor Gabriella, dr. Nemes Attila, Engi József, dr. Palotás Gyula, Bézi Ferenc, Kalmár István, Farkas István és Baráth József tanácsstag interpellált.

Előterben a választókerületi munka

A városi tanács tagjai és az állandó bizottságok tevékenységéről szóló előterjesztés megállapítja, hogy a két testület — a tanács és a népfrent városi bizottsága — legutóbb 1965-ben ülésezett együttesen. Az azóta elmúlt öt esztendő igen jelentős fejlődést hozott mind a város életében, mind a tanács munkájában. A városi tanács ebben a választási ciklusban, 1967-től a várospolitika legfőbb kérdéseivel foglalkozott, és működésének középpontjába a lakosság ellátásának legfőbb kérdéseit állította. Fontos perspektívus tervek vitatott meg és fogadott el, például a tanács gazdaságok harmadik ötéves tervét, Szeged általános rendezési tervét, a város kulturális feladatait, az egészségügyi ellátottság helyzetét, az egészségügyi irányelveket, Szeged alapvető ellátásának helyzetét.

A szegedi városi tanács tagjai közül is igen sokan tevékenykednek már a tanácsok megalakulása óta, bár

az 1967-es választások során az állandó bizottságok tevékenységéről szóló előterjesztés megállapítja, hogy a két testület — a tanács és a népfrent városi bizottsága — legutóbb 1965-ben ülésezett együttesen. Az azóta elmúlt öt esztendő igen jelentős fejlődést hozott mind a város életében, mind a tanács munkájában. A városi tanács ebben a választási ciklusban, 1967-től a várospolitika legfőbb kérdéseivel foglalkozott, és működésének középpontjába a lakosság ellátásának legfőbb kérdéseit állította. Fontos perspektívus tervek vitatott meg és fogadott el, például a tanács gazdaságok harmadik ötéves tervét, Szeged általános rendezési tervét, a város kulturális feladatait, az egészségügyi ellátottság helyzetét, az egészségügyi irányelveket, Szeged alapvető ellátásának helyzetét.

A választókerületi munka különböző formái közül talán a tanácsok beszámolója a legfontosabb. Az a vélemény alakult ki, hogy a tanácsok és a választópolgárok is kevésnek tartják az évenként egyszeri beszámolót. A választók számához viszonyítva jelenleg nem elégséges azonban a beszámolók látogatottsága. Az utóbbi három évben 2900—3200 választó jelent meg a beszámolóknál, holott néhány évvel ezelőtt például 1960-ban és 1964-ben számuk tízezer körül volt.

A tanácsok választókerületi munkáját segítették a területi párt szervezetek és a népfrent területi bizottságai is. Újszegeden a párt szervezet és a népfrentbizottság egy-egy akció, vagy tanácsos beszámoló előtt összehívja a kerületi és a városi tanácsok tagjait. Az elmúlt években a tanács végrehajtó bizottsága és a népfrent városi elnöksége a tanácsok részére nyolc előadást álló sorozatot rendezett, melynek az volt a célja, hogy tájékoztassa őket a város gazdasági, kulturális és társadalmi életének legfontosabb kérdéseiről.

A formálissá vált fogadóórák helyett, melyek már az első ciklusban megszűntek, a tanács, különösképpen a kerületi tanács tagjait a választók lakásukon vagy munkahelyükön keresik fel ügyes-bajos dolgaikkal.

A városi tanácsnál a legutóbbi választások után a régebbi kilencel szemben hat állandó bizottság alakult, a művelődésügyi, az igazgatási és jogi, a terv- és költségvetési, a kereskedelmi és idegenforgalmi, a városfejlesztési, az egészségügyi és szociálpolitikai. Az állandó bizottságokban 50 városi tanácsos dolgozik. Kedvezően hatott a bizottságok munkájára, hogy a munkaterv elkészítésekor tervszerű együttműködés alakult ki a végrehajtó bizottság és az állandó bizottság között. Munkájuk színvonalát tekintve különböznek egymástól. Legjobb munkát a kereskedelmi és idegenforgalmi, az egészségügyi és szociálpolitikai és a terv- és költségvetési bizottság végzi. Egyáltalán nem működik a városfejlesztési és eléggé gyenge az igazgatási és jogi állandó bizottság tevékenysége is.

Azoknál az állandó bizottságoknál tapasztaltnál fokozódó aktivitást, melynek munkájában a szakigazgatási szervek vezetői is szívesen működnek közre. A művelődésügyi bizottság többek között az ifjúság kulturális szórakozásának fejlesztése érdekében újabb szórakozóhelyek létrehozására, az egészségügyi bizottság a betegek beutalási rendszerének jobb megoldására, a kereskedelmi bizottság a vásárlók érdekvédelmének megszerzésére, a Marx téri piac korszerűsítésére, a terv- és pénzügyi bizottság a vállalatokon belüli átszervezésekre tett javaslatot. Az utóbbi kivételével valamennyit elfogadták és megvalósításukra sor került, vagy kerül.

Az állandó bizottságok szerepét és jelentőségét növelte, hogy ebben a választási ciklusban egyetlen olyan előterjesztés sem került a tanács elé, melyet a bizottságok ne vitáltak volna meg. A bizottságok vezetői részt vesznek azokon a végrehajtó bizottsági üléseken is, melyek munkaterületük témáit érintik.

A Lunohod-1-et atomkályha fűti

A szovjet kozmikus távközlési központ parancsára csütörtökön mozgásba lendült Lunohod-1 fedélzetén különleges adókészülékek vannak, amelyek érzékenyen reagálnak a Nap fényére és melegére, ezek a holdjáró rádióösszeköttetését irányítják. Az egész holdéjszakán át a tudósok más összeköttetési csatornákon keresztül szereztek értesülést a holdjáróról, amelyen sajátos „atomkályhát”, izotópos hőforrást állítottak be. A radioaktív izotópok gondoskodnak a hermetikusan elzárt holdjáró állandó fűtéséről.

A Lunohod-1 megalkotói úgy döntöttek: kipróbálják az automatikus „ébresztés” rendszerét. A kísérlet teljes sikerrel járt. Az adók pontosan reagáltak a napkelte. A Lunohod-1-gyel csütörtökön délután, moszkvai idő szerint 16 órakor kezdett és 9 órán át tartó rádiókapcsolat idején a holdkocsi 244 métert tett meg. Utja során különböző manővereket végzett, természeti akadályokat került meg. Közben egy 16 méter átmérőjű és körülbelül két méter mélységű kráter elé került. A Lunohod lebecsült a kráterbe, majd a másik, meredek oldalon felkapaszkodott, és így jutott ki a további útszakaszra, amely már sík terület volt.

A Lunohod-1-gyel folytatott első „beszélgetés” megmutatta, hogy a holdjármű kiállta a két hétig tartó 130 fokos hideget. Ezután tovább-

bitották csak a Holdra a földi irányítóközpont utasítását: kinyitni a napelmelet borító tetőt. A tudományos munkatársak visszafogott lélegzettel figyelték a művelet kimenetelét, hiszen ettől függött a Lunohod-1 további sorsa.

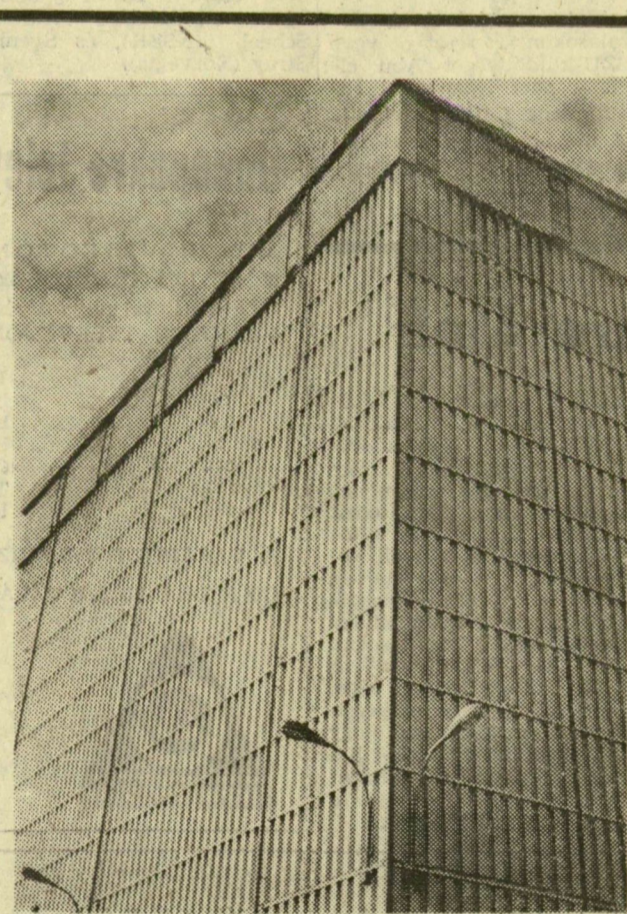
A tető helyzete csigalassúsággal változott: először 37 fokos, majd 78 fokos, később pedig 108 fokos szöget zárt be. A földi irányítóközpont végül is 116 fokra emelte a paneltetőt. A holdhorizont alján járó Nap sugarai ilyen beesési szög mellett szolgáltatják a legtöbb energiát a „megéledő” holdjárműnek. Amikor a földi irányítóközpont munkatársai műszerekkel észlelték az „életerő” szétáradását a Lunohod-1 „testében”, újabb és újabb utasításokat adtak a holdjármű berendezéseinek. Bekapcsolták a televíziós kamerákat. A munkatársak előtt újból megjelent a holdjárművet körülvevő panoráma.

A terepszemlét a holdjármű kerekeinek vizsgálata követte.

A következő szakasz feladata a „holdgépkocsi” beindítása volt. Mindenek előtt a kerekeket kellett kipróbálni. Ennek megfelelően a Lunohod-1 néhány méternyi utat tett előre, majd jobbra fordult, megállt, hátrafelé indult, s végül pedig bal oldalra tért ki. A kísérlet során bebizonyosodott, hogy a Lunohod-1-nek mind a nyolc „lába” kitűnően átve-

szele a dermesztő holdéjszakát.

A „bemelegítés” végeztével a földi irányítóközpont újabb holdtérsegek felderítésére indította a Lunohod-1-et.

FÉMSILÓ. Hazánk legnagyobb fémsilója épült fel Szentesen. A Csongrád megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat 900 vagonos új terménytárolója mintegy 26 millió forintba került és tizenegy hónap alatt készült el. Jelenleg még probaterhelés alatt áll.

Varsói pártmunkásküldöttség Budapesten

A budapesti pártbizottság meghívására csütörtökön a fővárosba érkezett a varsói pártbizottság küldöttsége. A delegáció vezetője Tadeusz Pyziak, a varsói pártbizottság városgazdasági osztályának vezetője.